

Warszawa, 4 stycznia 2001 r.

Opinia prawna
w sprawie wniosku Krajowej Komisji Wykonawczej NSZZ Policjantów,
skierowanego do Trybunału Konstytucyjnego (sygn. akt K.36/2000)

Stosownie do zlecenia z dnia 5 grudnia 2000 r. uprzejmie przedstawiam następującą opinię w sprawie wniosku Krajowej Komisji Wykonawczej NSZZ Policjantów z dnia 31 października 2000 r. o stwierdzenie niezgodności z Konstytucją szeregu przepisów ustawy z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji (Dz. U. nr 30, poz. 179 z późn. zmianami).

1. Krajowa Komisja Wykonawcza NSZZ Policjantów, zwana dalej „Komisją”, zaskarżyła 21 przepisów wyżej cytowanej ustawy, w tym:

1) art. 17 ust. 1 i 3 ustawy, określające sytuacje, w których policjant ma prawo użycia broni palnej (ust. 1) oraz warunki ograniczające jej użycie (ust. 3),

2) art. 129 ustawy, zobowiązujący Ministra Spraw Wewnętrznych do zasięgnięcia opinii związku zawodowego Policji w określonych sprawach,

3) art. 132 ustawy, ustanawiający zasadę, że policjant ponosi odpowiedzialność dyscyplinarną za popełnione przestępstwa i wykroczenia – niezależnie od odpowiedzialności karnej.

Pozostałe 17 zaskarżonych przepisów zawiera upoważnienia dla Ministra Spraw Wewnętrznych i Komendanta Głównego Policji do wydania stosownych przepisów wykonawczych.

Zdaniem Komisji, art. 17 ust. 3 ustawy narusza postanowienia art. 2 i art. 5 Konstytucji oraz art. 2 ust. 2 Europejskiej Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności, ponieważ „zakazuje policjantom pozbawiania życia osób w przypadku użycia wobec nich broni palnej zgodnie z przypadkami określonymi w art. 17 ust. 1”.

Pod adresem art. 129 ustawy Komisja formułuje zarzut, że przepis ten przyznaje NSZZ Policjantów prawo opiniowania, zamiast prawa do uzgadniania, spraw związanych z zasadami podziału środków na wynagrodzenia dla policjantów.

Według Komisji, zaskarżony przepis narusza art. 12, art. 31 ust. 3 i art. 32 Konstytucji.

Z kolei, zdaniem Komisji, art. 132 ustawy narusza zakaz ponownego ścigania i karania za to samo przestępstwo, wynikający z art. 14 ust. 7 Międzynarodowego Paktu Praw Obywatelskich i Politycznych. Zaskarżony przepis, twierdzi Komisja, narusza więc także postanowienia art. 2 i art. 5 Konstytucji.

Zaskarżone przepisy ustawy, upoważniające właściwe organy do wydania przepisów wykonawczych, nie spełniają, zdaniem Komisji, wymagań określonych w art. 92 ust. 1 Konstytucji.

2. Wbrew twierdzeniu Komisji, przepis art. 17 ust. 3 ustawy o Policji nie ustanawia **bezwzględnego** zakazu pozbawiania życia osób w razie użycia broni palnej w przypadkach określonych w art. 17 ust. 1. **W kwestionowanym przepisie ustawodawca nie dopuszcza użycia tej broni tylko w bezpośrednim zamiarze pozbawienia życia osoby.** Uważam, że w ten właśnie sposób należałoby interpretować określenie „nie może zmierzać do pozbawienia jej życia”. Również obiektywizacja znaczenia tego określenia prowadzi do wniosku, że oznacza ono zakaz użycia broni palnej wobec osoby **w celu** pozbawienia jej życia. Wyłączając użycie broni w „zamiarze bezpośrednim” oraz „w celu”, za bezpodstawne należałoby uznać twierdzenie, że zaskarżony przepis wprowadza kategoryczny zakaz pozbawienia życia osoby, wobec której broń została użyta w sytuacjach określonych w art. 17 ust. 1. Z treści art. 17 ust. 3 ustawy wynika, że jest to zakaz względny, to znaczy wykluczający tylko **umyślne** pozbawienie życia tej osoby.

Przyjęcie powyższej interpretacji zaskarżonych przepisów jest zgodne z dyspozycją art. 2 ust. 1 Europejskiej Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności. Powołany przepis stanowi, że „Nikt nie może być umyślnie pozbawiony życia, wyjąwszy przypadki wykonania wyroku sądowego skazującego za przestępstwo, za które ustawa przewiduje taką karę”. Przepisy art. 17 ust. 1 i 3 ustawy nie pozostają w sprzeczności z art. 2 ust. 2 tej Konwencji, który **wskazuje sytuacje (okoliczności), w jakich pozbawienie życia, będące następstwem bezwzględnie koniecznego użycia siły, nie będzie sprzeczne z tym artykułem.** Postanowienie art. 2 ust. 2 Konwencji nie podważa natomiast generalnego zakazu umyślnego pozbawiania życia człowieka, tj. zakazu wprowadzonego w ustępie poprzedzającym.

Zarzut niekonstytucyjności art. 17 ust. 1 i 3 ustawy o Policji należałoby więc uznać za bezzasadny.

3. Zdaniem Komisji, Minister Spraw Wewnętrznych powinien być zobowiązany do uzgadniania z NSZZ Policjantów projektów decyzji dotyczących określenia:

1) stawek uposażenia zasadniczego dla typowych i nietypowych stanowisk służbowych oraz wzrostu uposażenia zasadniczego z tytułu wysługi lat (art. 101 ustawy);

2) zasad i trybu zaliczania okresów służby i pracy do wysługi lat (art. 102);

3) szczegółowych zasad przyznawania dodatków do uposażenia oraz ich wysokości (art. 104 ust. 3),

4) dodatków o charakterze stałym płatnych z dołu (art. 105);

5) warunków przyznawania policjantom nagród rocznych, nagród uznaniowych i zapomóg (art. 110 ust. 1) oraz dodatkowego ich wynagradzania za wykonywanie zleconych zadań wykraczających poza obowiązki służbowe (art. 112 ust. 1), a także warunków i wysokości należności przysługujących za podróże służbowe i przeniesienia (art. 113);

6) warunków pokrywania kosztów pogrzebu policjanta oraz określenia członków jego rodziny uprawnionych do zasiłku pogrzebowego (art. 120 ust. 2).

Komisja twierdzi, że przepis art. 129 ustawy, ograniczający uprawnienia związku zawodowego Policji tylko do opiniowania projektów unormowań w/w spraw jest niezgodny z przepisami art. 27 ustawy z dnia 23 maja 1991 r. o związkach zawodowych (Dz. U. nr 55, poz. 234 z późn. zm.). Wnioskodawczyni pomija jednak milczeniem, że zgodnie z przepisem art. 2 ust. 6 cytowanej ustawy, **do praw związkowych m. innymi funkcjonariuszy Policji przepisy ustawy mają odpowiednie zastosowanie, ale z uwzględnieniem ograniczeń wynikających z odrębnych ustaw.** Otóż zaskarżony art. 129 ustawy o Policji stanowi takie właśnie ograniczenie uprawnień NSZZ Policjantów w stosunku do projektowanych unormowań Ministra Spraw Wewnętrznych, o których wyżej mowa. Organ ten podejmuje decyzje w tych sprawach samodzielnie, po zasięgnięciu opinii związku zawodowego.

Ograniczenie zagwarantowanych konstytucyjnie praw związkowych w przypadku związku zawodowego Policji nie jest niezgodne z art. 31 ust. 3 Konstytucji. Należy tu mieć na względzie, że Policja jest umundurowaną i

uzbrojoną formacją przeznaczoną do ochrony bezpieczeństwa ludzi oraz do utrzymywania bezpieczeństwa i porządku publicznego (art. 1 ust. 1 ustawy). Sprawność funkcjonowania tej formacji, jej gotowość do wykonywania ustawowych zadań oraz skuteczność jej działań uzasadniają wprowadzenie rozwiązań odmiennych także w relacjach między związkiem zawodowym Policji a Ministrem Spraw Wewnętrznych. Cechą tych relacji może być mniejszy aniżeli w instytucjach „cywilnych” zakres uprawnień związku zawodowego, ograniczający przedmiot uzgodnień przewidziany w art. 27 ustawy o związkach zawodowych.

Powołany we wniosku Komisji art. 31 ust. 3 ustawy zasadniczej dopuszcza wprowadzenie do ustawy ograniczeń w zakresie korzystania z konstytucyjnych wolności i praw, gdy takie ograniczenia są konieczne w demokratycznym państwie dla jego bezpieczeństwa lub porządku publicznego. **Moim zdaniem, dyspozycja art. 129 ustawy o Policji mieści się w granicach przyzwolenia konstytucyjnego.** Wypada dodać, że nie narusza ona istoty praw związkowych, określonych w art. 59 Konstytucji. W konkretnym bowiem przypadku NSZZ Policjantów **zachowuje prawo do opiniowania** projektów decyzji Ministra Spraw Wewnętrznych, dotyczących spraw związanych z podziałem środków na wynagrodzenia policjantów.

Zaskarżony art. 129 ustawy nie jest również niezgodny z art. 12 ani art. 32 Konstytucji. Postanowienie art. 12, mające charakter ustrojowy, gwarantuje wolność tworzenia i działania związków zawodowych w sposób generalny. Natomiast bliżej określone wolności i prawa związkowe znalazły rozwinięcie w cytowanym już art. 59 ustawy zasadniczej. Ograniczenia owych praw i wolności, wynikające z art. 129 ustawy o Policji, znajdują – jak już wspomniano – „usprawiedliwienie” w art. 31 ust. 3 Konstytucji. **Z tego względu również zarzut naruszenia zasady równości w prawie (art. 32 ustawy zasadniczej) nie jest zasadny.**

4. W związku z zarzutem naruszenia zakazu ponownego ścigania i karania za to samo przestępstwo, wypada przypomnieć, że zaskarżony art. 132 ustawy o Policji przewiduje odpowiedzialność dyscyplinarną policjanta za popełnione przestępstwa i wykroczenia – niezależnie od odpowiedzialności karnej. Wbrew twierdzeniu Komisji, zakaz, o którym mowa, sformułowany w art. 14 ust. 7 Międzynarodowego paktu Praw Obywatelskich i Politycznych, dotyczy tylko:

1) ponownego wszczęcia i prowadzenia postępowania karnego przeciwko osobie winnej popełnienia czynu przestępnego, jeżeli za ten czyn została już ona prawomocnie skazana bądź uniewinniona orzeczeniem sądu,

2) ponownego skazania przez sąd osoby winnej popełnienia przestępstwa, jeżeli za to przestępstwo została już wcześniej skazana na karę wyrokiem sądu na podstawie przepisów ustawy karnej.

Zasada „ne bis in idem” nie obejmuje więc odpowiedzialności dyscyplinarnej, przewidzianej w przepisach normujących funkcjonowanie określonych służb państwowych i korporacji zawodowych. Ustanowienie w tych przepisach zasad i trybu odpowiedzialności dyscyplinarnej za naruszenie obowiązków (powinności) osoby pełniącej taką służbę (funkcjonariusza) bądź będącej członkiem korporacji zawodowej jest rozwiązaniem autonomicznym, niezależnym od zasad i trybu odpowiedzialności karnej, przewidzianej w Kodeksie karnym i Kodeksie postępowania karnego. **Przepis art. 132 ustawy nie narusza zatem dyrektywy zawartej w art. 14 ust. 7 Międzynarodowego Paktu Praw Obywatelskich i Politycznych ani postanowień art. 2 i art. 5 Konstytucji.**

5. Według Komisji, szereg przepisów ustawy nie spełnia wymagań przewidzianych w art. 92 ust. 1 Konstytucji, zgodnie z którym rozporządzenia „są wydawane przez organy wskazane w Konstytucji, na podstawie szczegółowego upoważnienia zawartego w ustawie i w celu jej wykonania”. Dalsza część dyspozycji tego przepisu wymaga, aby upoważnienie określało organ właściwy do wydania rozporządzenia i zakres spraw przekazanych do uregulowania oraz wytyczne dotyczące treści aktu.

Nie budzi wątpliwości teza, że w myśl wskazanego postanowienia Konstytucji przepisy rozporządzenia powinny stanowić konkretyzację unormowań zawartych w ustawie oraz służyć ich realizacji. Trafny jest pogląd, że treść tych przepisów „musi dotyczyć tej samej problematyki, zmierzać do realizacji tych samych zadań i służyć tym samym celom, jakie znajdują wyraz w przepisach ustawy” (B. Banaszak: Prawo konstytucyjne, W-wa 1999, s. 160). Upoważnienia do wydania rozporządzeń zawarte w ustawach uchwalonych przed wejściem w życie obowiązującej obecnie Konstytucji, w niektórych przypadkach nie odpowiadają warunkom określonym w art. 92 ust. 1 ustawy zasadniczej. Nie każde jednak uchybienie w tym zakresie uzasadnia zarzut niekonstytucyjności przepisu ustawy zawierającego takie upoważnienie. Ocena treści

poszczególnych upoważnień powinna uwzględniać tzw. kontekst ustawy, tj. ogół jej przepisów pozostających w ścisłym związku z delegacją do wydania aktu wykonawczego. Niekiedy bowiem może się okazać, że owe przepisy już wypełniają część dyspozycji art. 92 ust. 1 Konstytucji.

W uzasadnieniu wniosku Komisji, a ściślej – w części dotyczącej niezgodności niektórych przepisów ustawy o Policji z art. 92 ust. 1 Konstytucji powtarzane są zarzuty, że kwestionowane przepisy:

- 1) są zbyt lakoniczne,
- 2) nie określają szczegółowo materii przekazanej do unormowania,
- 3) nie zawierają wytycznych co do treści aktu normatywnego,
- 4) zawierają „niedopuszczalne prawnie” określenie „zasady”,
- 5) nie określają rodzaju aktu normatywnego (rozporządzenie, zarządzenie), do którego wydania Minister Spraw Wewnętrznych został upoważniony.

Moim zdaniem, zarzuty podane w pkt 1-3 są bezpodstawne. Stopień „szczegółowości” opiniowanych przepisów jest na ogół wystarczający. Trudno również wskazać, który z kwestionowanych przepisów wymagałby rozwinięcia dyspozycji w postaci „wytycznych”. W związku zaś z pkt 4) należy stwierdzić, że w ustawie o Policji, podobnie jak w innych ustawach, występuje tendencja do nadużywania określenia „zasady”. Dotyczy to w szczególności przepisów upoważniających określone organy do wydania aktów prawnych wykonawczych. Termin „zasada” nierzadko jest używany w tych przepisach jako synonim określenia „sposób” lub „metoda”. W konsekwencji, rodzi się formalny, chociaż merytorycznie nie zawsze uzasadniony, zarzut pod adresem delegacji ustawowej, że przekazuje ona do unormowania organowi wykonawczemu sprawy o charakterze zasadniczym dla danej problematyki.

Z punktu widzenia zasad prawidłowej legislacji dopuszczalne jest natomiast upoważnienie ustawowe do określenia w przepisach wykonawczych „szczegółowych zasad...”. Warunkiem poprawności użycia tego sformułowania jest jednak ustanowienie w tej samej ustawie „ogólnych zasad” dotyczących tego samego przedmiotu regulacji.

Podniesiony we wniosku zarzut, że delegacje zawarte w ustawie nie określają, jaki rodzaj aktu normatywnego wykonawczego ma wydać Minister Spraw Wewnętrznych nie jest bezzasadny. Analiza kwestionowanych z tego punktu widzenia przepisów ustawy o Policji uzasadnia ocenę, że niektóre z nich wymagają

dostosowania do postanowień obowiązującej ustawy zasadniczej. Dokonując kolejnej nowelizacji tej ustawy, należałoby wprowadzić do określonych przepisów upoważniających do wydania przepisów wykonawczych, dyspozycję, iż formą aktu wykonawczego ma być rozporządzenie. Dotyczy to tych aktów wykonawczych, które normują kwestie szczegółowe związane z realizacją praw i wolności obywatelskich podlegających ochronie konstytucyjnej także wtedy, gdy podmiotem owych praw i wolności jest funkcjonariusz służby publicznej, jakim jest policjant.

Zdaniem Wnioskodawczyni niezgodne z art. 92 ust. 1 Konstytucji są następujące artykuły ustawy o Policji:

1) art. 26 ust. 2. Komisja wyraża pogląd, że upoważnienie „jest zbyt ogólnikowe, lakoniczne, nie określa szczegółowo materii przekazanej do uregulowania, nie zawiera wytycznych dotyczących aktu normatywnego”, a nadto użyto w nim zakazanego określenia „zasady”. Ten ostatni zarzut jest raczej chybiony, ponieważ zgodnie z art. 26 ust. 1 ustawy, zdolność fizyczną i psychiczną do służby ustalają komisje lekarskie. Nie należy wymagać, aby Minister Spraw Wewnętrznych określał wytyczne do oceny tych zdolności przez wspomniane komisje. Uchybieniem natomiast jest użycie określenia „zasady”, które jest zarezerwowane niejako dla przepisów ustawy. Nie jest to jednak powód wystarczający do kwestionowania konstytucyjności art. 26 ust. 2 ustawy;

2) art. 33 ust. 2, który stanowi, że rozkład czasu służby policjanta określa Komendant Główny Policji. Komisja uważa, że sprawa ta powinna być unormowana ustawą, a co najmniej rozporządzeniem. Nadto Wnioskodawczyni podnosi zarzuty analogiczne jak w pkt 1). Zarzuty i wnioski Komisji nie są zasadne. Ustalenie rozkładu czasu służby policjantów jest sprawą wewnętrzną i obowiązuje tylko jednostki organizacyjnie podległe Komendantowi Głównemu Policji. Rozporządzenie jako forma regulacji tej kwestii nie jest, m. zdaniem, wymagane przez ustawę zasadniczą;

3) art. 34 upoważniający ministra właściwego do spraw wewnętrznych do określenia, w drodze rozporządzenia, wymagań w zakresie wykształcenia, kwalifikacji zawodowych i stażu służby, jakim powinni odpowiadać policjanci na stanowiskach komendantów Policji i innych stanowiskach służbowych. Przepis ten nie pozostaje w opozycji do art. 92 ust. 1 Konstytucji;

4) uzasadniony jest natomiast zarzut pod adresem art. 46 ust. 3 ustawy. Szczegółowe dane, które należy podać w świadectwie służby oraz w opinii o służbie,

powinny być przedmiotem unormowania w formie rozporządzenia. Tymczasem art. 81 ustawy, na podstawie którego wymienione kwestie mają być uregulowane, nie określa w ogóle formy szczegółowej regulacji „praw i obowiązków oraz przebiegu służby policjantów”. W tej sytuacji należałoby uznać, że obydwie wymienione przepisy nie spełniają wymagań konstytucyjnych, ponieważ dopuszczają inną niż rozporządzenie formę regulacji prawnej;

5) art. 57, który upoważnia Ministra Spraw Wewnętrznych do ustalenia szczegółowych zasad i trybu mianowania na stopnie policyjne. Jediną usterką kwestionowanego przepisu jest brak dyspozycji co do formy tej regulacji;

6) art. 86. Ogólne zasady udzielania policjantom płatnych urlopów dodatkowych, urlopu zdrowotnego oraz urlopu bezpłatnego zostały określone w art. 84 i 85 ustawy. Ustawodawca upoważnił Ministra Spraw Wewnętrznych do określenia „zasad szczegółowych” w tym zakresie. Należało jednak uzupełnić delegację zawartą w art. 86 przez dodanie wyrazów „w drodze rozporządzenia”;

7) art. 91 ust. 2, art. 92 ust. 2 oraz art. 94 ust. 2 ustawy. Wymienione przepisy zawierają identyczną pod względem formalnym usterkę, to znaczy nie określają formy regulacji prawnej, do której wydania został upoważniony Minister Spraw Wewnętrznych. Jednakże w tych przypadkach usterka, o której mowa, narusza dyspozycję negatywną (zakaz) wynikającą z art. 93 ust. 2 Konstytucji. Należy bowiem mieć na uwadze, że sprawy związane z przyznawaniem policjantowi równoważnika pieniężnego za remont zajmowanego lokalu mieszkalnego lub w razie braku takiego lokalu w miejscu pełnienia służby, a także udzielania mu pomocy finansowej na uzyskanie lokalu mieszkalnego w spółdzielni mieszkaniowej albo domu jednorodzinnego lub lokalu mieszkalnego stanowiącego odrębną własność są załatwiane w formie decyzji administracyjnej (art. 97 ust. 5 ustawy). Tymczasem, zgodnie z art. 93 ust. 2 ustawy zasadniczej, zarządzenia ministra nie mogą stanowić podstawy decyzji wobec obywateli, osób prawnych oraz innych podmiotów. Oznacza to, że w opiniowanym przypadku „szczegółowe zasady przyznawania i zwracania” równoważników pieniężnych, o których mowa w art. 91 ust. 1 i art. 92 ust. 1 ustawy powinny być określone przez Ministra Spraw Wewnętrznych w drodze rozporządzenia. Analogiczna uwaga dotyczy zasad wymienionych w art. 94 ust. 2 ustawy;

8) art. 97 ust. 1 i 2 ustawy - zawierające upoważnienia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji do szczegółowego unormowania spraw związanych z

przydziałem, najmem i opróżnianiem lokali mieszkalnych będących w dyspozycji tego organu, również uchybia art. 93 ust. 2 Konstytucji. Sprawy przydziału i opróżniania mieszkań są bowiem załatwiane w drodze decyzji administracyjnej, a sprawy sporne wynikające ze stosunku najmu lokali mieszkalnych są rozstrzygane przez sądy powszechne (art. 97 ust. 4). Zaskarżone przepisy powinny zawierać dyspozycję do uregulowania tych kwestii **w formie rozporządzenia**;

9) art. 101, art. 102, art. 104 ust. 3 ustawy – upoważniają Ministra Spraw Wewnętrznych do określenia:

- a) uposażenia zasadniczego dla typowych stanowisk służbowych oraz wzrostu uposażenia zasadniczego z tytułu wysługi lat;
- b) pośredniego stawek uposażenia zasadniczego dla stanowisk nietypowych;
- c) zasad i trybu zaliczania okresów służby i pracy do wysługi lat;
- d) szczegółowych zasad przyznawania dodatków do uposażenia oraz ich wysokości.

Ze względu na rodzaj i charakter spraw wyżej wyszczególnionych, formą ich regulacji prawnej powinno być rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych. Zarzut Komisji skierowany pod adresem zaskarżonych przepisów jest zasadny w tym sensie, że obecnie ich brzmienie nie zobowiązuje właściwego organu do uregulowania tych kwestii w formie rozporządzeń;

10) art. 110 ust. 1 i 2 ustawy. Warunki przyznawania nagród i zapomóg oraz wysokość funduszu na te cele powinny być określane przez Ministra Spraw Wewnętrznych w formie rozporządzenia. Kwestionowany przepis nie zawiera dyspozycji co do formy aktu prawnego wykonawczego;

11) art. 113 ustawy. Uwagi analogiczne jak w pkt 9 należałoby odnieść do upoważnienia Ministra Spraw Wewnętrznych do określenia wysokości i warunków wypłaty należności za podróże i przeniesienia służbowe;

12) art. 139 ust. 2 ustawy. Treść upoważnienia nie budzi zastrzeżeń co do jej zgodności z art. 92 ust. 1 Konstytucji.

Na zakończenie wypada zauważyć, że mimo braku wyraźnej dyspozycji ustawy, w szeregu przypadków Minister Spraw Wewnętrznych w sposób prawidłowy postąpił, wydając przepisy wykonawcze właśnie w formie rozporządzenia. W tych przypadkach podniesiony przez Komisję zarzut, że w delegacjach ustawowych brak określenia rodzaju aktu wykonawczego staje się li tylko uchybieniem formalnym. Dotyczy to m. innymi:

1) art. 101 oraz art. 104 ust. 3 ustawy, na których podstawie Minister Spraw Wewnętrznych wydał rozporządzenie z dnia 31 grudnia 1998 r. w sprawie uposażenia zasadniczego policjantów, jego wzrostu z tytułu wysługi lat oraz szczegółowych zasad otrzymywania i wysokości dodatków do uposażenia policjantów (Dz. U. nr 6, poz. 47 z późn. zm.);

2) art. 57 ustawy, na którego podstawie MSW wydał rozporządzenie z dnia 6 maja 1999 r. w sprawie szczegółowych zasad i trybu mianowania policjantów na stopnie policyjne (Dz. U. nr 47, poz. 471);

3) art. 91 ust. 2 i art. 92 ust. 2 ustawy, które stanowią podstawę wydania rozporządzenia MSW z dnia 20 grudnia 1999 r. w sprawie wysokości i szczegółowych zasad przyznawania policjantom równoważnika pieniężnego (...) – Dz. U. nr 106, poz. 1212;

4) art. 110 ust. 2 ustawy, na podstawie którego MSW wydał rozporządzenie z dnia 4 sierpnia 1999 r. w sprawie wysokości funduszu na nagrody i zapomogi policjantów (Dz. U. nr 70, poz. 791);

5) art. 110 ust. 1 ustawy, na podstawie którego MSW wydał rozporządzenie z dnia 28 lipca 1999 r. w sprawie warunków przyznawania policjantom nagród rocznych, nagród uznaniowych i zapomóg (Dz. U. nr 66, poz. 747).

W powyższych przypadkach usterka formalna, jaką jest brak dyspozycji co do formy regulacji prawnej wykonawczej, nie spowodowała niezgodności tej formy z zasadą demokratycznego państwa prawnego oraz zasadami tworzenia źródeł prawa, wyrażonymi w rozdz. III Konstytucji.

Sporządził: Witold Pawełko